

USVOJENI TEKSTOVI

P8_TA(2016)0449

Stanje u Siriji

Rezolucija Europskog parlamenta od 24. studenoga 2016. o stanju u Siriji (2016/2933(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Siriji, uključujući onu od 6. listopada 2016.¹,
- uzimajući u obzir načela iz Povelje Ujedinjenih naroda,
- uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima iz 1948.,
- uzimajući u obzir Ženevske konvencije iz 1949. i njihove dodatne protokole,
- uzimajući u obzir rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a o Daišu i frontu al-Nusra te rezolucije o sukobu u Sirijskoj Arapskoj Republici, posebice rezolucije 2118 (2013), 2139 (2014), 2165 (2014), 2191 (2014), 2199 (2015), 2254 (2015), 2258 (2015) i 2268 (2016),
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 17. listopada 2016. te zaključke Europskog vijeća od 18. i 19. veljače 2016. te od 20. i 21. listopada 2016.,
- uzimajući u obzir izjave potpredsjednice Komisije / Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku Federice Mogherini te povjerenika za humanitarnu pomoć i civilnu zaštitu Christosa Stylianidesa od 16. rujna 2016. o Siriji, od 20. rujna 2016. o zračnim napadima na humanitarni konvoj UN-a i Sirijskog Arapskog Crvenog polumjeseca, od 24. rujna 2016. o stanju u Aleppu, od 2. listopada 2016. o hitnoj humanitarnoj inicijativi za Aleppo i od 25. listopada 2016. o hitnosti da humanitarna pomoć stigne u Aleppo,
- uzimajući u obzir izvješća Nezavisne međunarodne istražne komisije o Sirijskoj Arapskoj Republici koju je osnovalo Vijeće UN-a za ljudska prava, kao i rezolucije Vijeća UN-a za ljudska prava o Sirijskoj Arapskoj Republici od 27. rujna 2016. i 21. listopada 2016.,
- uzimajući u obzir izjavu potpredsjednice Komisije / Visoke predstavnice Federice Mogherini od 17. studenoga 2016. o Rusiji i Međunarodnom kaznenom sudu,

¹ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0382.

- uzimajući u obzir članak 123. stavke 2. i 4. Poslovnika,
- A. budući da je tijekom šest godina sukoba, ekstremnog nasilja i brutalnosti u Siriji više od 400 000 osoba izgubilo život te više od 13 milijuna ljudi treba humanitarnu pomoć; budući da će unutar Sirije 2016. godine vjerojatno biti 8,7 milijuna raseljenih osoba i da je 4,8 milijuna ljudi napustilo zemlju;
- B. budući da borbe i bombardiranja u Siriji ne jenjavaju i da se humanitarno stanje dodatno pogoršalo; budući da je Aleppo još uvijek epicentar sirijskog sukoba, no borbe se nastavljaju i u Hami, Idlibu, sjeverozapadnoj Siriji, predgrađima Damaska i Deir ez-Zora; budući da više od četiri milijuna ljudi živi u opkoljenim gradovima i teško pristupačnim područjima gdje je uništena osnovna infrastruktura za vodu i električnu energiju; budući da je u istočnom Aleppu i drugim opkoljenim gradovima, kao što je grad Zabadani, koji drže pobunjenici, te gradići Kefraja i Foja u pokrajini Idlib, koji su u rukama vladinih snaga, unatoč jednostranom humanitarnom primirju koje su proglašili Asadov režim i Rusija, stanovništvo suočeno s ozbiljnom nestašicom hrane i osnovnih medicinskih potrepština; budući da od srpnja 2016. humanitarna pomoć nije mogla biti dopremljena u opkoljene dijelove istočnog Aleppa;
- C. budući da u Aleppu i diljem Sirije postoji trajna zdravstvena kriza; budući da prema podacima UNICEF-a više od dvije trećine Sirijaca u regiji nema redovit pristup vodi i gotovo šest milijuna djece hitno treba životno važnu pomoć;
- D. budući da su sve strane u sukobu, a posebno Asadov režim uz potporu Rusije i Irana, počinile ozbiljna kršenja međunarodnih ljudskih prava i humanitarnog prava, među ostalim korištenjem neselektivnog oružja, zapaljivih bombi, bojler-bombi i bombi za napade na bunkere u civilnim područjima, te tvari koje su kemijsko oružje prema Konvenciji o zabrani razvijanja, proizvodnje, gomilanja i korištenja kemijskim oružjem i o njegovu uništenju; budući da se ne poštuju načela predostrožnosti i proporcionalnosti; budući da se namjerno ciljaju civilna područja, škole, bolnice, humanitarni radnici i izbjeglički kampovi; budući da ratni zločini i zločini protiv čovječnosti ne smiju ostati nekažnjeni;
- E. budući da je prema dokazima koje su prikupili Nezavisna međunarodna istražna komisija o Sirijskoj Arapskoj Republici u okviru mandata UN-a i skupine za ljudska prava sirijska vlada u pritvoru držala najmanje 200 000 ljudi u nehumanim uvjetima; budući da su posljednjih godina u pritvorima sirijske vlade zbog zlostavljanja i bolesti umrle tisuće Sirijaca; budući da su prisilni nestanci i strašna zlostavljanja pritvorenika raširena pojava; budući da su sirijske vlasti pokušale zadržati tajnim informacije o svojim objektima za pritvor i odbile dopustiti pristup priznatim međunarodnim promatračima u pogledu pritvora; budući da je od 2011. Međunarodnom odboru Crvenog križa (ICRC) bilo dopušteno posjetiti samo nekoliko zatvora;
- F. budući da se svijet neprestano zgraža nad zlodjelima koja čine Daiš i druge džihadističke skupine, nad brutalnim pogubljenjima i neopisivim seksualnim nasiljem, otmicama, mučenjem, prisilnim preobraćenjima i ropstvom žena, djevojaka i djevojčica; budući da se djeca novače i koriste za terorističke napade; budući da Daiš još kontrolira velike dijelove Sirije i Iraka; budući da Daiš provodi genocid nad vjerskim i etničkim manjinama, kao i ekstremna mučenja te uništava kulturnu baštinu; budući da postoji opravdana zabrinutost za dobrobit stanovništva koje se trenutačno nalazi pod kontrolom Daiša i zbog mogućnosti da ga se tijekom akcije oslobođanja koristi kao ljudski štit;

- G. budući da je Džabat Fatah al-Šam, ranije poznat kao front al-Nusra, pridruženi član al-Qaide u Siriji, teroristička organizacija koja odbacuje sporazumno političku tranziciju i uključivu demokratsku budućnost za Siriju;
 - H. budući da je Sirija potpisala, no nije ratificirala, Rimski statut Međunarodnoga kaznenog suda (MKS); budući da je glavni tajnik UN-a Ban Ki-moon opetovano tražio da Vijeće sigurnosti UN-a pitanje stanja u Siriji uputi Međunarodnom kaznenom sudu; budući da Rusija i Kina blokiraju svaki napredak u pogledu odgovornosti Sirije ulaganjem veta na svaku rezoluciju Vijeća sigurnosti koja bi tom sudu dala mandat za istraživanje strašnih zločina koji su počinjeni tijekom sukoba u Siriji; budući da je 16. studenog 2016. Rusija odlučila povući svoj potpis iz Rimskog statuta; budući da zbog tog nedostatka odgovornosti dolazi do dalnjih zlodjela, a žrtve još više trpe;
 - I. budući da je sve zemlje i strane uključene u sukob potrebno podsjetiti na njihove obveze u skladu s Rezolucijom UN-a 2254 (2015), a naročito na obvezu prekida svih napada na civile i civilnu infrastrukturu te na obvezu osiguranja humanitarnog pristupa u cijeloj zemlji; budući da Europska unija mora upotrijebiti sve svoje instrumente, uključujući nametanje mjera ograničavanja kako bi se zajamčilo da sve strane poštuju tu Rezoluciju;
 - J. budući da je EU jedan od najvećih pružatelja humanitarne pomoći za osobe koje bježe od dugotrajnog nasilja i uništenja u Siriji; budući da je zbog nedostatka međunarodnog jedinstva sve teže pregovorima postići rješenje za rat u Siriji;
- 1. izražava još jednom svoju krajnju zabrinutost zbog neprestanih borbi, bombardiranja i sve lošijeg humanitarnog stanja u Siriji; oštro osuđuje sve napade na civile i civilnu infrastrukturu, nastavak svih opsada u Siriji i činjenicu da nema humanitarnog pristupa za potrebit sirijski narod; poziva sve strane da omoguće nesmetan i kontinuiran humanitarni pristup i dostavu hitno potrebne robe, naročito u opkoljena i teško pristupačna područja; ističe da je namjerno izgladnjivanje stanovništva zabranjeno međunarodnim humanitarnim pravom i apelira na sve strane da odmah omoguće medicinske evakuacije iz istočnog Aleppa i svih drugih opkoljenih područja;
 - 2. najsnažnije osuđuje zlodjela i rašireno kršenje ljudskih prava i međunarodnog humanitarnog prava koje provode Asadove snage uz pomoć Rusije i Irana te kršenje ljudskih prava i povrede međunarodnog humanitarnog prava koje provode nedržavne oružane terorističke skupine, posebice Daiš, Džabat Fatah al-Šam/front al-Nusra i druge džihadističke skupine;
 - 3. traži trenutno zaustavljanje bombardiranja i neselektivnih napada na civile; ističe da sve strane trebaju posvetiti maksimalnu pozornost i poduzeti odgovarajuće mјere za zaštitu civila, neovisno o njihovoj etničkoj pripadnosti te vjeri ili vjeroispovijesti; snažno osuđuje neselektivno bacanje velikog broja raketa na civilna predgrađa zapadnog Aleppa od strane oružanih oporbenih skupina; naglašava da je navodno ranjeno i ubijeno mnogo civila, uključujući djecu; poziva sve strane uključene u sukob da poduzmu odgovarajuće korake kako bi se zaštitili civili u skladu s međunarodnim pravom, među ostalim prekidom napada usmjerenih na civilne objekte kao što su zdravstveni centri, škole i vodovodna mreža, trenutačnom demilitarizacijom takvih objekata, izbjegavanjem uspostave vojnih položaja u gusto naseljenim područjima te omogućavanjem evakuacije ranjenih i svih civila koji žele napustiti područja pod opsadom; ističe da primarnu odgovornost za zaštitu sirijskog stanovništva snosi sirijski

režim;

4. pohvaljuje napore humanitarnih radnika koji osobama u područjima sukoba nastoje osigurati prijeko potrebnu pomoć, hranu, vodu i lijekove te apelira na sve strane uključene u sukob da zajamče siguran i neograničen pristup humanitarnih agencija civilnom stanovništvu koje je pogodeno ratnim djelovanjima;
5. poziva institucije EU-a i države članice da u potpunosti podrže UN i Organizaciju za zabranu kemijskog oružja (OPCW) kako bi se kod svih uključenih strana nastavila istražna u vezi s upotrebom kemijskog oružja u Siriji i njegovim uništavanjem; ustraje u tome da odgovorni za uporabu kemijskog oružja moraju odgovarati; podržava produženje mandata zajedničkog istražnog mehanizma OPCW-a kako bi se utvrdila odgovornost za upotrebu kemijskog oružja u Siriji;
6. izražava zabrinutost zbog protupravnog oduzimanja slobode, mučenja, zlostavljanja, prisilnih nestanaka i ubijanja pritvorenika u zatvorima pod nadzorom režima i tajnim centrima za pritvor koje vode paravojne skupine uz vanjsku podršku; poziva sirijske vlasti koje vode te centre za pritvor da prestanu sa svim pogubljenjima i neljudskim postupanjem;
7. poziva na trenutačno oslobođanje onih koji su proizvoljno pritvoreni te na okončanje primjene mučenja i drugog zlostavljanja kao i prakse prisilnih nestanaka, u skladu s Rezolucijom Vijeća sigurnosti UN-a 2139 od 22. veljače 2014.; poziva na to da se međunarodnim promatračima u pogledu pritvora, na primjer ICRC-u, odmah odobri nesmetan pristup kako bi pratili stanje svih pritvorenika u Siriji te pružili informacije i potporu njihovim obiteljima;
8. ponavlja svoju snažnu osudu zlodjela koja su počinili Asadov režim, Daiš, Džabat Fatah al-Šam/al-Nusra i druge terorističke organizacije i koja se mogu smatrati teškim ratnim zločinima i zločinima protiv čovječnosti; podupire poziv pet zemalja (Sjedinjenih Američkih Država, Francuske, Njemačke, Italije i Ujedinjene Kraljevine) i potpredsjednice Komisije / Visoke predstavnice upućen svim oružanim skupinama koje se bore u Siriji da prekinu svaku suradnju s Džabatom Fatahom al-Šamom; ističe da je važno stvarno zaustaviti pristup financiranju i sredstvima aktivnosti Daiša, uhitići strane borce i zaustaviti priljev oružja džihadističkim skupinama; poziva sirijsku oporbu da se jasno ogradi od takvih ekstremističkih elemenata i ideologije; podsjeća na to da bi napore trebalo usmjeriti na poražavanje Daiša i drugih skupina koje su prema UN-u terorističke skupine; poziva na to da se poduzmu mjere kako bi se spriječilo da materijalna i finansijska potpora stigne do pojedinaca, skupina, poduzeća i subjekata koji su povezani sa skupinama koje je UN označio terorističkima;
9. ponovno traži da počinitelji ratnih zločina i zločina protiv čovječnosti za te zločine snose posljedice te da ih se pozove na odgovornost; naglašava da bi oni koji čine zločine nad vjerskim, etničkim i drugim skupinama i manjinama trebali također biti privedeni pravdi; i dalje je uvjeren da stvarnog rješenja sukoba i održivog mira u Siriji ne može biti ako počinitelji ne budu odgovarali za počinjena zlodjela; smatra da se pitanje odgovornosti za ratne zločine i zločine protiv čovječnosti ne bi smjelo politizirati; sve strane uključene u sukob imaju obvezu u svim okolnostima poštovati međunarodno humanitarno pravo i tko god počini takve zločine mora znati da će prije ili kasnije biti priveden pravdi;

10. potiče EU i njegove države članice da se pobrinu da svi odgovorni za povrede međunarodnih ljudskih prava i humanitarnog prava odgovaraju pred licem pravde u okviru odgovarajućih, nepristranih međunarodnih kazneno-sudskih mehanizama ili nacionalnih sudova uz primjenu načela univerzalne jurisdikcije; ponovno ističe da podržava upućivanje sirijskog slučaja MKS-u, no s obzirom da Vijeće sigurnosti nije u mogućnosti raspravljati o toj temi, ponovno poziva Europsku uniju i njezine države članice da u Općoj skupštini Ujedinjenih naroda preuzmu vodeću ulogu te da do odluke o upućivanju MKS-u razmotre mogućnost uspostavljanja suda za ratne zločine u Siriji; ističe da je nakon okončanja sukoba te vodeći računa o promicanju pomirenja važno da za taj proces bude odgovorna Sirija;
11. pozdravlja i ističe ključnu važnost rada lokalnih i međunarodnih organizacija civilnog društva u dokumentiranju dokaza o ratnim zločinima, zločinima protiv čovječnosti i drugim kršenjima, uključujući uništavanje kulturne baštine; poziva EU i njegove države članice da pruže dodatnu i potpunu pomoć tim akterima;
12. žali zbog odluke ruskog predsjednika Vladimira Putina da se povuče iz MKS-a, no naglašava da Ruska Federacija zapravo nikada nije ratificirala Rimski statut te da se odabirom trenutka u kojem je ta odluka donesena umanjuje kredibilnost zemlje te da se mogu izvesti zaključci o njezinoj predanosti međunarodnoj pravdi;
13. pozdravlja zaključke Vijeća o Siriji od 17. listopada 2016. te zaključke Europskog vijeća o Siriji od 20. i 21. listopada 2016.; podupire poziv EU-a za okončanje svih vojnih letova nad gradom Aleppom, hitan prekid neprijateljstava koji je potrebno pratiti snažnim i transparentnim mehanizmom, ukidanje opsada te potpun, nesmetan i održiv humanitarni pristup diljem zemlje koji trebaju osigurati sve strane;
14. pozdravlja preispitivanje mjera ograničavanja EU-a protiv Sirije i pojedinaca koji su odgovorni za represiju nad civilnim stanovništvom u toj zemlji; naglašava da bi Europska unija, u slučaju da se zlodjela i očito zanemarivanje humanitarnog prava nastave, trebala razmotriti sve raspoložive mogućnosti, uključujući zonu zabrane letenja nad gradom Aleppom, kako bi odredila posljedice za najgnusnije povrede i kršenja ljudskih prava;
15. traži da svi poštuju prava etničkih i vjerskih manjina u Siriji, uključujući kršćane, kako bi dostoјanstveno, u jednakosti i sigurnosti, nastavile živjeti u područjima koja su povijesno i tradicionalno njihova domovina te kako bi slobodno prakticirale svoju vjeru i vjerovanja, bez da su žrtve prisile, nasilja ili diskriminacije; podupire međuvjerski dijalog kako bi se poticalo uzajamno razumijevanje i suzbijao fundamentalizam;
16. potiče sve sudionike u Međunarodnoj skupini za potporu Siriji da nastave s pregovorima za uspostavu stabilnog primirja i da više rade na postizanju trajnog političkog dogovora u Siriji; ističe da regionalni akteri, a naročito susjedne zemlje, snose posebnu odgovornost;
17. ponovno poziva potpredsjednicu Komisije / Visoku predstavnici da obnovi napore u pogledu postizanja zajedničke strategije EU-a za Siriju; pozdravlja i u potpunosti podržava nedavne diplomatske inicijative potpredsjednice Komisije / Visoke predstavnice Federice Mogherini, u skladu s mandatom Europskog vijeća, kojima se strane uključene u sukob želi vratiti za pregovarački stol i ponovno pokrenuti politički proces u Ženevi; sa zanimanjem prima na znanje razgovore koje je u regiji održala s

Iranom i Saudijskom Arabijom te smatra da njezine aktivnosti predstavljaju dodanu vrijednost i koristan doprinos naporima posebnog izaslanika Ujedinjenih naroda Staffana de Misture; poziva sve strane uključene u sukob da čim prije nastave i ojačaju političke pregovore u očekivanju uspostave novog i stabilnog primirja, koje bi trebalo obuhvaćati odredbe za jačanje tranzicijskog pravosuđa nakon okončanja sukoba u Siriji; ističe da bi ti mirovni pregovori trebali dovesti do prekida neprijateljstava i političke tranzicije kojom bi upravljala i za koju bi bila odgovorna Sirija; naglašava da Europska unija može imati važnu ulogu u procesu obnove i pomirenja nakon sukoba;

18. ponovno izražava svoju punu potporu aktualnoj humanitarnoj inicijativi EU-a za Aleppo te potiče sve strane da omoguće njezinu provedbu;
19. pozdravlja prioritete partnerstva i pakt s Jordanom za razdoblje 2016. – 2018. te s Libanonom za razdoblje 2016. – 2020.; napominje da su paktovi okvir kojim se uzajamne obveze preuzete na konferenciji u Londonu o potpori Siriji i regiji od 4. veljače 2016. provode u djelo; svjestan je da finansijske potrebe zemalja u susjedstvu Sirije stalno rastu te da im i dalje nedostaje sredstava za humanitarnu pomoć koja im je potrebna; poziva države članice EU-a da ispune preuzete obveze i da pruže potporu koja je toliko potrebna UN-u, njegovim posebnim agencijama i drugim humanitarnim akterima koji pružaju humanitarnu pomoć milijunima Sirijaca koji su interno raseljeni ili se nalaze u zemljama i zajednicama domaćinima;
20. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi potpredsjednici Komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Vijeću, Komisiji, vladama i parlamentima država članica Europske unije, Ujedinjenim narodima, članovima Međunarodne skupine za potporu Siriji te svim stranama uključenima u sukob.